

ZORG&DAS

Juridisch inzicht uit de praktijk

Civil recht, bestuursrecht en tuchtrecht

Blokkeringsrecht bij keuringen

Nalatige neuropsycholoog handelt
in strijd met Beroepscode

Blokkeringsrecht bij keuringen

Vrijwilligheid staat centraal in de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo). De wetgever achtte het wenselijk deze wet toch ook van toepassing te verklaren op situaties waarin geneeskunst werd uitgeoefend anders dan in het kader van een behandelingsovereenkomst.

U kunt denken aan zorgverlening aan bewustelozen, aan personen in detentie of aan onderzoek bij verdachten. Dit is geregeld in artikel 7:464 Burgerlijk Wetboek (waarin de Wgbo is geïncorporeerd). De bepalingen werden van overeenkomstige toepassing verklaard 'voor zover de aard van de rechtsbetrekking zich daartegen niet verzet'.

Mededeling aan opdrachtgever

Bijzondere bepalingen zijn geschreven voor keuringen. In keuringssituaties was allereerst behoefte aan een kortere bewaartermijn: zo kort mogelijk, in plaats van de reguliere vijftien jaar. Daarnaast werd het wenselijk geoordeeld de keurling het recht te geven te laten weten of hij van de uitslag van een (verplichte) keuring kennis wil nemen. Maar ook bestond de wens de keurling in bepaalde situaties het recht toe te kennen niet alleen als eerste van de 'uitslag en de gevolgtrekking' van een onderzoek kennis te nemen, maar ook om te beslissen of daarvan mededeling aan anderen (lees: de opdrachtgever) wordt gedaan. Dit laatste recht noemt men het blokkeringsrecht.

Uitzonderingen

De wetgever heeft het blokkeringsrecht niet aan alle keurlingen willen toekennen. Uitgezonderd in artikel 7:464 lid 2 BW zijn keuringen in bestaande arbeidsverhoudingen, bij lopende verzekeringen en bij studenten die al een opleiding volgen. Daarnaast is op tal van andere terreinen de inwerkingtreding van de bepaling vele jaren uitgesteld. Bij de vaststelling van de wet was er onvoldoende inzicht in de effecten van artikel 7:464 BW.

De kern

- Blokkeringsrecht is het recht van de keurling te beslissen of van een keuring melding wordt gemaakt aan de opdrachtgever.
- Uitgezonderd zijn keuringen in bestaande arbeidsverhoudingen, bij lopende verzekeringen en bij studenten in opleiding.

Rijbewijskeuringen

De uitgestelde werking op verschillende terreinen en in verschillende bijzondere regelingen had echter tot gevolg dat ook juridisch Nederland jaren later niet altijd helder voor de geest stond in welke gevallen wel, en in welke gevallen geen blokkeringsrecht bestond. Bekend is het voorbeeld van de rijbewijskeuring. Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg verklaarde een klacht tegen een psychiater die een keurling geen blokkeringsrecht had gegeven, ongegrond, omdat de keurling volgens dat college geen blokkeringsrecht toekwam.

Uitspraak Raad van State

Anders oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze bestuursrechter oordeelde dat de keurling wél een blokkeringsrecht toekwam. Het Centraal Bureau Rijvaardigheid mocht in die situatie overigens wel daaraan het gevolg verbinden dat het rijbewijs ongeldig werd verklaard. Naar aanleiding van die uitspraak werd het Reglement Rijbewijzen nog aangepast om te voorkomen dat de keurling steeds een nieuwe keuring kon aanvragen nadat hij een negatieve uitslag van een keuring had geblokkeerd, net zo lang tot hij een keer werd goedgekeurd.

'Na die uitspraak werd het Reglement Rijbewijzen aangepast'

Bel voor advies!

Er is op tal van terreinen jurisprudentie over de aanwezigheid en de werking van het blokkeringsrecht. De hiernaast besproken uitspraak is daar een voorbeeld van. Twijfelt u of het blokkeringsrecht in een bepaalde situatie van toepassing is? Aarzel dan niet om ons te bellen voor advies!

mr. Rien Leemans, senior jurist Team Zorgsector

Wat vindt u?

Wij zijn nieuwsgierig naar uw vragen of opmerkingen over dit artikel.
Mail ze naar:

Rien Leemans
jcc.leemans@das.nl

Nalatige neuropsycholoog handelt in strijd met Beroepscode

Een arbeidsongeschikte beleidsadviseur werd in opdracht van de bedrijfsarts onderzocht door een neuropsycholoog. Bij deze keuring kon de beleidsadviseur, ofwel de keurling, aanspraak maken op inzage-, correctie- en blokkeringsrecht.

De handelwijze van deze neuropsycholoog leidt tot een klacht bij het NIP (Nederlands Instituut voor Psychologen) wegens strijd met de Beroepscode voor psychologen:

- de neuropsycholoog heeft de rapportage, in strijd met eerder gemaakte afspraken, aan de psychiater verzonden vóórdat de keurling van zijn inzage- en correctierecht gebruik heeft kunnen maken;
- de neuropsycholoog heeft de keurling zijn blokkeringsrecht onthouden.

Op de hoogte stellen

Het College oordeelt dat de neuropsycholoog als eindverantwoordelijke voor het neuropsychologisch onderzoek en de rapportage de keurling op de hoogte dient te stellen van de gang van zaken van het onderzoek en van zijn rechten als cliënt (informatie, correctie en blokkering). Daarnaast onderstreept het College nog eens het belang van het inzage-recht. Door het niet voldoende informeren en na te laten de keurling in de gelegenheid te stellen gebruik te maken van zijn inzage- en correctierecht, heeft de neuropsycholoog in strijd met de Beroepscode gehandeld.

Blokkeringsrecht cliënt

Waar de neuropsycholoog in zijn verweer meent dat de keurling geen blokkeringsrecht toekomt, nu het neuropsychologisch onderzoek als aanvullend onderzoek integraal deel uitmaakte van een door de organisatie verrichte psychiatrische expertise, wijst het College erop dat de Beroepscode bepaalt dat de hoofdregel is dat de cliënt het recht heeft om de rapportage aan de externe opdrachtgever te blokkeren.

Uitzonderingssituatie

Op die regel geldt als uitzondering de situatie waarin de externe opdrachtgever op grond van een wettelijke regeling een bevoegdheid heeft om een rapportage op te eisen. De neuropsycholoog was niet verplicht om te rapporteren en de externe opdrachtgever had in dit geval geen bevoegdheid om op grond van een wettelijke regeling de rapportage op te eisen. Hiermee is het blokkeringsrecht in de Beroepscode dus ruimer dan onder de Wet op de geneeskundige behandelings-overeenkomst (Wgbo).

Mogelijke consequenties

Een bijkomend probleem in het geval van het blokkeringsrecht is wel dat het onthouden van toestemming mogelijk negatieve consequenties voor de keurling zou kunnen hebben. Het is de taak van de neuropsycholoog de keurling te wijzen op de mogelijke consequenties van een eventuele weigering om toestemming tot rapportage te geven, maar het is aan de keurling zelf om daarover te beslissen.

In kennis stellen

Overigens had de neuropsycholoog – ondanks zijn opvatting over het blokkeringsrecht – de keurling vóór verzending van het rapport in kennis moeten stellen van die verzending. Daarbij had hij de keurling tegelijkertijd in de gelegenheid moeten stellen mogelijke bezwaren schriftelijk kenbaar te maken en zo ja, deze bezwaren gelijktijdig met de rapportage naar de opdrachtgever moeten sturen. Door dit na te laten én de keurling niet schriftelijk te wijzen op zijn opvatting dat deze geen aanspraak kon maken op het blokkeringsrecht, heeft de neuropsycholoog gehandeld in strijd met de Beroepscode. De klacht is gegrond en het College waarschuwt de neuropsycholoog.

mr. Martin Bos, senior jurist Team Zorgsector

De kern

- Een neuropsycholoog heeft een keurling bij een onderzoek het recht op inzage, correctie en blokkering onthouden.
- Het onthouden van toestemming kan voor een keurling negatieve consequenties hebben, waarop de neuropsycholoog hem ook had moeten wijzen.

Wat vindt u?

Wij zijn nieuwsgierig naar uw vragen of opmerkingen over dit artikel.

Mail ze naar:

Martin Bos
mj.bos@das.nl

Het Team Zorgsector

Ons Team Zorgsector bestaat uit juristen met een ruime ervaring in het geven van juridisch advies en het voeren van procedures. Met hun eigen specialismen bestrijken zij het brede terrein van het gezondheidsrecht, dat uit drie juridische gebieden bestaat: civiel recht, bestuursrecht en tuchtrecht.

Uw zorg, onze zorg

Onze dienstverlening is er voor alle beoefenaren, praktijken en instellingen in de zorgsector. Iedereen kan een beroep op ónze zorg doen: artsen, tandartsen, apothekers, paramedici, psychologen, verloskundigen, verpleegkundigen, alternatieve geneeskundigen, diergeneeskundigen. En dat geldt ook voor instellingen: ziekenhuizen, revalidatie- en verpleeginstellingen, particuliere zorginstellingen of zelfstandige behandelcentra enzovoort.

Verzekering of uurtarief

U kunt kiezen uit twee soorten dienstverlening: op basis van een DAS rechtsbijstandverzekering voor zorgverleners of tegen een vast uurtarief. Als u een verzekering bij DAS hebt, gelden de polisvoorwaarden. Bij onze

V.l.n.r.: Rien Leemans, Anne Hiddinga, Lisette Greebe-Neuschäfer, Irene Apperloo, Sascha Dik, Peter de Zeeuw, Jacqueline Brouwer, Shirin Slabbers en Martin Bos.

dienstverlening tegen een vast uurtarief gelden de afspraken die wij met u overeenkomen.

Doelgroepen: maatwerk

Voor sommige doelgroepen is maatwerk ontwikkeld. Zo kunnen zorginstellingen collectief voor hun personeel een Wet BIG-dekking afsluiten. Ook zijn speciale diensten en verzekeringen ontwikkeld voor maatschappen, zelfstandige behandelcentra en huisartsen onder één dak. Een vast team juristen richt zich op het verlenen van advies en rechtsbijstand. Ook de incasso van nota's kunnen zorgverleners aan DAS overlaten.

Wilt u meer weten?

Bel naar de Zorgdesk (020 6518830) of mail naar zorg@das.nl of kijk op www.das.nl/zorgverleners.

Civiel recht

De greep van instellingsbesturen op de daarin werkzame zorgverleners wordt groter en leidt tot belangen tegenstellingen. Maatschappen worden ontbonden en vereffend vanwege al dan niet vrijwillig vertrek van een van de maten. Soms via onderhandeling, indien nodig via arbitrage. Ziekenhuizen of andere zorginstellingen wensen toelatingsovereenkomsten of arbeidscontracten met zorgverleners te beëindigen. Zorgverzekeraars verschillen van mening met zorgaanbieders over vergoeding van geleverde zorg. In al deze civielrechtelijke relaties is het Team Zorgsector 'bevoegd en bekwaam' bijstand te verlenen.

Bestuursrecht

Bestuursorganen als de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en Autoriteit Consument en Markt (ACM) vergroten hun invloed op de individuele zorgverleners en maken

gebruik van bestuursrechtelijke (handhavings)-instrumenten. Het belang van en de eisen gesteld aan titel(her)registraties nemen toe. De invoering van nieuwe beroepstitels in de zorg gaat gepaard met overgangsregelingen. Geschillen op deze terreinen kunnen belanden bij de bestuursrechter. Het Team Zorgsector begeleidt de zorgverlener in dit traject.

Tuchtrecht

Een zorgverlener kan binnen zijn zorginstelling, bij zijn beroepsorganisatie of bij een van de medische tuchtcolleges worden geconfronteerd met een klacht. De juristen van het Team Zorgsector weten welke impact zo'n klacht op een zorgverlener kan hebben. Zij aan zij met de zorgverlener wordt het verweer gevoerd, in de schriftelijke fase en ter zitting. Hoofdzaken worden gescheiden van bijzaken, individuele betrokkenheid wordt afgeperkt ten opzichte van die van anderen. De grote ervaring van het Team Zorgsector betaalt zich uit.

